

ODISEEA ZEILOR

**TREBUIE
SĂ ȘTI**

COLECȚIE COORDONATĂ DE
Constantin Dumitru

Erich von Däniken

**ODISEEA
ZEILOR**

ISTORIA CONTACTELOR
EXTRATERESTRE
DIN GRECIA ANTICĂ

Traducere din engleză de
Bogdan Chircea

Lifestyle

**TREBUIE
SĂ ȘTII**

Cuprins

Prefață	7
1. Aventurile navei interstelare Enterprise într-un mileniu de mult apus	11
2. În numele lui Zeus	47
3. Rețeaua zeilor	68
4. Încurcătura troiană	133
5. Atlantida, o enigmă veche de mii de ani	147
6. Ajutor pentru Platon	188
Postfață despre Atlantida	207
Notă pentru cititor	218
Note	219
Despre autor	231

Prefață

Știi ce înseamnă orgie? Enciclopediile dau definiția originală ca fiind celebrarea unor ritualuri religioase în Grecia Antică.¹ În zilele noastre, acest cuvânt se referă la un gen mult mai reținut de zburdălnicii, în care sexul își are locul său.

Însă, de fapt, tot aceasta era semnificația cuvântului în Grecia Antică. În perioada respectivă, bărbații obișnuiau să se întâlnească după-amiaza pentru dezbateri filosofice, urmate, câteva ore mai târziu, de un „simpozion“ sau o petrecere cu băutură, care se sfârșea adeseori într-o orgie. Soțiile nu erau prezente, în schimb, participau băieți și tineri. Grecia era lipsită absolut de orice tabu sub acest aspect; în antica Eladă, oamenii gândeau și simțeau altfel.

Oricine știe ce este o povestire științifico-fantastică, dar probabil nu știi că și în Grecia Antică circulau povești științifico-fantastice, însă mult mai fantastice decât ale noastre. Diferența este că locuitorii ei nu-și considerau poveștile științifico-fantastice ca fiind fantezii utopice; grecii credeau că poveștile relatau evenimente reale, care se petrecuseră cu adevărat. Și mai există o deosebire. Poveștile noastre științifico-fantastice – cum ar fi aventurile „Navei spațiale Enterprise” – au loc în viitor, în vreme ce grecii antici se întorceau într-un trecut obscur, depărtat, cu milenii întregi înaintea vremurilor lor.

Imaginează-ți doar că insula Creta este patrulată permanent de un paznic de metal, care posedă capacitatea fenomenală de a monitoriza toate corăbiile care se îndreaptă către insulă și de a le spulbera de pe suprafața mării. Niciun străin nu ajunge să pună piciorul pe insulă împotriva voinței stăpânilor ei. Dacă o corabie reușește totuși să se strecoare, monstrul metalic poate să îndrepte o căldură imensă asupra

ei și să-l calcineze pe invadator. Însă, acest robot paznic are un punct slab: dacă i se desface un anumit șurub din corpul său metalic, sângele gros i se scurge, astfel încât este imobilizat. În mod evident, numai cei care l-au construit și urmașii lor cunosc situarea precisă a acestui punct vital.

Această poveste exista deja în urmă cu circa 2 500 de ani și grecii erau convinși că spunea adevărul despre evenimente petrecute cu mult înaintea timpului lor. Robotul care patrula insula Creta se numea Talos și inginerii care cunoșteau poziția precisă a locului pe unde trebuia scos lichidul hidraulic, astfel încât monstrul să fie inactivat, erau numiți „zei“.

Această Grecie Antică este inundată pur și simplu de povești incredibile. În *Argonautica*, o poveste veche de mii de ani, ale cărei origini sunt ascunse în negura timpului, apar așa-numiții „centauri“. Ce anume ar trebui să fie aceștia? „Centaurul“ este un hibrid, cu trunchiul și capul de bărbat, dar cu restul corpului de cal. În esență, o absurditate care ar trebui să constituie o născocire a imaginației. Însă hibridii au existat, în Antichitate, și în alte locuri. Istoricul și părintele bisericii Eusebius (m. 339 d.Hr.), care a intrat și în istoria ecleziastică în calitate de episcop de Cezareea și de cronicar creștin, a scris despre hibridi în volumul V al operelor sale. „Zei“, relatează Eusebius, „au creat diverse ființe hibride“:

Au dat viață unor ființe omenești cu două aripi; și apoi altora, cu patru aripi și două chipuri și cu un corp și două capete... dar și unora cu copite de cal și altora în formă de cal în spate și de om în față... și au mai fost creați tauri cu capete de om și cai cu capete de câini, precum și alți monștri cu capete de cai și corpuri de oameni... apoi, tot felul de ființe monstruoase ca niște dragoni... de multe feluri și diferite între ele, cărora le-au păstrat imaginile în Templul lui Belus, pictate unele lângă altele...²

Se spune că au existat „ființe umane cu două aripi“? Prostii? Atunci, de ce formele lor ne sar în ochi pe stelele și

sculpturile din toate marile muzee? Singura diferență este că nu sunt denumite „ființe omenești cu două aripi“, deoarece arheologia noastră modernă se referă la ele cu termenul „duri înaripate“. „Ființe omenești cu copite de cal“, centaurii, pe jumătate oameni și pe jumătate cai, sunt imortalizați în imaginile din Antichitate. Și se spune că au fost creați „tauri cu capete de om“. Monstrul cretan, Minotaurul, a fost o asemenea monstruoasă. Un taur cu cap de om, pentru care cretanii au construit celebrul labirint.

Este posibil, în aceste condiții, ca poveștile antice din *Argonautica* să nu fie nici pe departe, la urma urmelor, doar simple povești cu zâne? Sunt relatări ale unor evenimente reale? Și când anume, în curgerea nesfârșită a timpului, se presupune că s-ar fi întâmplat aceste lucruri? Nimeni nu știe. Însă, în Malta, există un templu care a fost datat de specialiști în jurul anului 12 000 î.Hr., pe baza orientării lui astronomice. Și există situri subacvatice, atât în Atlantic, cât și în Pacific. În Mediterana, nu departe de Marsilia, scafandrii au descoperit un tunel subacvatic la adâncime de 35 m, în pantă. Tunelul conducea la un coridor cu lungimea de 40 m și se sfârșea într-un lac. La suprafața lacului, torțele au scos la iveală o galerie cu picturi: mostre ale acestor culori, analizate cu carbon 14, au dezvăluit o vârstă de aproximativ 18 000 de ani.

Pare să fie ceva în neregulă cu datarea noastră. Oare poveștile grecești sunt cu mult mai vechi decât este pregătită cercetarea să recunoască? Ar fi posibil ca acestea – sau cel puțin unele dintre ele – să nu fie nici pe departe invenții de domeniul „științifico-fantasticului“, ci să reprezinte o realitate a trecutului?

Cartea pe care o ții în mână nu este o carte de istorie despre Grecia Antică, ci o carte despre poveștile ei. Grecia din perioada Antichității abundă de povestiri extraordinare. Oare rătăcirile lui Odiseu chiar s-au întâmplat? Ce se petrecea la Delphi? Chiar a existat acolo o profetesă tenebroasă, care prorocea toate evenimentele politice majore? Descrierile atât de elocvente ale Troiei se bazează oare pe adevăruri? Și cum rămâne cu Atlantida? Toate informațiile pe care le avem

referitoare la Atlantida, la care fac trimitere toți autorii care au abordat acest subiect, provin din Grecia. Și cine erau argonauții, care și-au pus în minte să fure Lâna de Aur? Grecia merită să fie explorată. Te invit să pornim împreună într-o aventură specială.

Capitolul 1

Aventurile navei interstelare Enterprise într-un mileniu de mult apus

Mijloacele impure duc la un final impur.

– Mahatma Gandhi, 1869–1948

Cu mult, mult timp în urmă, a trăit un descendent îndepărtat al zeilor. Nimeni nu știe care a fost numele pe care l-a purtat inițial, dar grecii i-au spus Iason. O să fiu obligat să mă mulțumesc cu acest nume, de vreme ce nu-i cunosc vreun altul. Dar, Iason nu era om obișnuit, căci în vinele lui curgea sânge albastru. Tatăl său era regele Aison din Iolcos, în Tesalia. Însă, așa cum se întâmplă frecvent în mitologie, Iason a avut un frate vitreg hain, care i-a furat tronul când el era încă în leagăn. Tatăl lui Iason a făcut aranjamente ca tânărul său vlăstar să fie crescut de un centaur. Alții spun că mama lui l-a dus la centaur, dar nu acesta este lucrul important aici.¹² Centaurii erau o corcitură ciudată, cu capul, trunchiul și brațele de om, însă cu trupul de cal. Un fenomen cu adevărat extraordinar. Și probabil că Iason s-a bucurat de o creștere cu totul neobișnuită!

Iason este legat de un oracol, pentru că oricine însemna cât de cât ceva în Grecia Antică avea de-a face cu un oracol. În acest caz, profeția avertiza în legătură cu un om cu o singură sandală. Într-o zi, când rău famatul rege, fratele vitreg al lui Iason, dădea o petrecere îmbelșugată pe plajă, un bărbat tânăr, înalt, frumos s-a apropiat în fugă. Era Iason, care purta o singură sandală, pentru că o pierduse pe cealaltă în noroiul

unui râu. Iason era îmbrăcat cu o piele de leopard și o tunică de piele. Regele nu l-a recunoscut pe străin și l-a întrebat enervat cine era. Zâmbind, Iason i-a răspuns că tatăl său adoptiv, centaurul, îi spunea Iason, dar că numele lui adevărat era Diomedea și că era fiul regelui Aison.

Iason și-a dat seama repede cu cine vorbea și și-a revendicat imediat tronul, care îi aparținea de drept. În mod surprinzător, regele a fost de acord, dar cu o condiție care, a presupus el, nu putea fi îndeplinită. I-a spus lui Iason că trebuia să-l scape de un blestem, care fusese aruncat asupra lui și a întregii țări. Trebuia să aducă Lâna de Aur, care era păzită de un dragon, într-un loc foarte îndepărtat. Acest dragon nu dormea niciodată. Abia când această faptă era dusă la bun sfârșit, regele putea să abdice din fruntea regatului său.

Iason a fost de acord și, astfel, a început cea mai incredibilă povestire științifico-fantastică. Mai întâi, Iason a pornit în căutarea unui constructor extraordinar de corăbii, care să-i făurească cea mai uluitoare corabie care existase vreodată. Numele acestui om era Argos și cercetătorii nu s-au pus de acord cu privire la originile lui. Cert este că Argos trebuie să fi fost un inginer remarcabil, deoarece i-a construit lui Iason o corabie cum nu mai fusese vreuna până atunci. Desigur, Argos avea relații neobișnuite, căci a fost sfătuit de nimeni alta decât de Atena și, potrivit indicațiilor ei, a fost construită un fel de corabie care „nu putrezește niciodată”.³ Nemulțumindu-se doar cu atât, Atena a contribuit personal cu un gen neobișnuit de grindă, pe care a inclus-o în prova corabiei. Trebuie să fi fost o bucată de lemn extraordinar, pentru că putea să vorbească. Exact când corabia părăsea portul, grinda a strigat de bucurie că începea călătoria și, mai târziu, a avertizat echipajul despre multe primejdii. Argos, constructorul, a botezat grandioasa corabie *Argo*, cuvânt care, în greaca veche, înseamnă aproximativ „rapid” sau „picioare care plutesc”.⁴ Ca urmare, membrii echipajului au fost numiți „argonauți” și întreaga poveste se numește *Argonautica*. (Astronauții și cosmonauții noștri și-au luat numele direct de la argonauții greci.)

La bordul corabiei Argo era loc pentru 50 de oameni, care erau probabil toți specialiști în diverse domenii. Acesta este motivul pentru care Iason a trimis mesaje tuturor caselor regale, în căutarea unui echipaj de voluntari cu abilități speciale. Iar aceștia i s-au înfățișat, toți eroi și vlăstare de zei. Lista echipajului inițial s-a păstrat doar parțial, iar cercetătorii spun că autori ulteriori au adăugat și alte nume.^{6,7} Echipajul trebuie să fi fost absolut fenomenal și a cuprins următoarele personaje: Melampus, fiul lui Poseidon; Ancaeus din Tegea, de asemenea vlăstar al lui Poseidon; Amphiarus clarvăzătorul; Lynceus veghetorul; Castor din Sparta, luptător; Iphitus, fratele regelui din Micene; Augeias, fiul regelui din Phorbas; Echion vestitorul, un fiu al lui Hermes; Euphemus din Tainaron, înotătorul; Heracles din Tiryns, cel mai puternic om; Hylas, iubitul lui Heracles; Idmon din Argive, un fiu al lui Apollo; Acastus, un fiu al regelui Pelias; Calais, fiul înaripat al lui Boreas; Nauplius marinarul; Polydeuces, campionul din Sparta; Phalerus arcașul; Phanus, fiul cretan al lui Dionysos; Argos, constructorul corabiei Argo, și Iason însuși, conducătorul expediției.^{8,9}

Diverșii autori, care au descris călătoria corabiei Argo acum mai bine de 2 000 de ani, au adăugat alte nume. În diferite momente ale istoriei Greciei, scriitorii și istoricii preocupați de argonauți au presupus că trebuia neapărat ca un personaj celebru sau altul să se fi aflat acolo. Cea mai veche listă se găsește în Poemul pithian IV, consemnat de un autor pe nume Pindar (circa 520–446 î.Hr.). Aceasta conține numai zece nume: Heracles, Castor, Polydeuces, Euphemus, Periclymenus, Orpheu, Echion și Eurytus (ambii fii ai lui Hermes, mesagerul zeilor), precum și Calais și Zetes.^{10,11} Pindar accentuează în permanență că toți acești eroi erau de origine divină.

Cea mai bună și, de asemenea, cea mai detaliată descriere atât a întregii călătorii, cât și a eroilor care au luat parte la ea provine de la Apollonius din Rhodos. Acesta a trăit cândva între secolele al III-lea și al IV-lea î.Hr. Dar, în mod evident, Apollonius nu a fost creatorul *Argonauticii*. Diverși

cercetători presupun că trebuie să se fi inspirat din surse mult mai vechi.^{12,13} Apollonius scrie în „Primul cântec” al său că poezii dinaintea sa povestiseră că Argos construise corabia călăuzit de Palas (Atena). Fragmente din *Argonautica* pot fi regăsite până în secolul al VII-lea î.Hr. Cercetătorii nu exclud posibilitatea ca povestea să-și fi avut originile de fapt în Egiptul antic.

Argonautica lui Apollonius a fost tradusă în limba germană în anul 1779. În citatele mele din această poveste mă voi baza în special pe această traducere, veche de-acum de peste două sute de ani. Traducerea din 1779 nu este impregnată încă de atitudinile noastre moderniste și reflectă stilul originar înflorat al lui Apollonius. Un fragment din lista de nume, realizată în urmă cu aproximativ 2 400 de ani, se prezintă după cum urmează:

Polyphem, elatidul, venea din Larissa. Cu mult timp în urmă, stătuse umăr la umăr cu lapiții, în războiul împotriva centaurilor sălbatici...

Mopsus a venit și el, titaresianul care învățase de la Apollo să interpreteze zborul păsărilor...

Iphitus și Clytias făceau și ei parte din acest echipaj, fiii sălbaticului Eurytus, căruia zeul care trage până departe îi dăduse arcul...

Alcon l-a trimis pe fiul său, cu toate că pe urmă nu i-a mai rămas niciun fiu în casă...

Dintre eroii care au părăsit Argos,¹⁴ Idmon a fost ultimul. A învățat de la zeu [Apollo] arta urmării zborului păsărilor, a profeției și a citirii semnificațiilor meteoriților învăpăiați...

Lynceus a venit și el... avea ochii incredibil de ageri. Dacă zvonurile sunt adevărate, putea să vadă până adânc în mijlocul pământului...

Pe urmă, a venit Euphemus, de pe zidurile din

Tenaros, cel mai dibace la înot... și au mai venit doi fii ai lui Neptun...¹⁵

Indiferent care dintre listele de nume este mai apropiată de original, argonauții au fost, în orice caz, un echipaj ales pe sprânceană, de fii de zei, fiecare dintre ei având propriile haruri și îndemânări extraordinare. Acest grup ieșit din comun s-a adunat în portul Pagasai din peninsula Magnesia, pentru a porni alături de Iason în căutarea Lânii de Aur.

Înainte de începerea călătoriei, au dat un ospăț în onoarea lui Zeus, părintele zeilor,¹⁶ și după aceea întregul echipaj a urcat la bord, străbătând o mulțime de mii de gură-cască curioși. Apollonius descrie astfel plecarea:

Și, astfel, eroii au trecut prin cetate și și-au croit calea în vale, către corabie... Cu ei și în jurul lor alerga o mulțime numeroasă, nehibzuită. Eroii străluceau precum stelele din cer printre nori...¹⁷

Poporul i-a ovaționat pe temerarii marinari și le-a urat succes în toate întreprinderile lor și să se întoarcă cu bine, în timp ce mamele speriate își strâneau copiii la sân. Întreaga cetate a fost stăpânită de tumult până când Argo s-a depărtat către orizont și nu s-a mai văzut.

Și pentru ce anume tot acest efort? Din cauza Lânii de Aur. Dar ce este acest obiect cât se poate de ciudat atât de râvnit? Majoritatea enciclopediilor pe care le-am consultat descriu Lâna de Aur ca fiind „blana unui berbec de aur”.^{18,19,20,21} Prin urmare, se presupune că acest întreg echipaj de argonauți a pornit pe mare din cauza unei blăni? Se presupune că a fost construită cea mai mare corabie a vremii și că fiii zeilor și regilor și-au oferit serviciile de bunăvoie pentru a porni în căutarea unei blăni ridicole? Și ar fi trebuit ca, din această cauză, țara să se afle sub puterea unui blestem, care se presupune că ar fi meritat asemenea eforturi pentru a fi alungat? Și un dragon, care „niciodată nu doarme”, ar fi trebuit să păzească amărâta de blană zi și noapte? Cu siguranță nu!

Nu, în mod sigur nu, pentru că Lâna de Aur era o blană deosebită, cu proprietăți uimitoare. Putea să zboare!

Legende ne spun că Pricos, un fiu al regelui Athamas, suferise foarte mult din cauza mamei sale vitrege, până când mama sa naturală îi răpise, pe el și pe sora lui. Îi pusese pe copii pe un berbec cu blana din aur, pe care i-l dăduse cândva zeul Hermes, și, cu ajutorul acestui animal miraculos, cei doi copii au zburat peste pământ și mare, aterizând în cele din urmă la Aia, capitala regatului Colchis. Acest regat se afla la capătul cel mai îndepărtat al Mării Negre. Regele din Colchis este descris ca fiind un tiran crud care, atunci când îi convenea, își încălca ușor cuvântul și care voia să pună mâna pe acest „berbec zburător”. Lâna de Aur a fost, ca urmare, bătută în cuie pe un copac. În plus, pentru paza ei, s-a recurs la serviciile unui dragon, care sufla flăcări și nu dormea niciodată.

Așadar, Lâna de Aur era un fel de mașină zburătoare, care îi aparținuse odinioară zeului Hermes. În niciun caz nu trebuia să rămână în mâna unui tiran, care ar fi putut să abuzeze de ea în scopurile sale netrebnice – așa explicându-se și organizarea echipajului de primă clasă, cu toate îndemănările lui deosebite și ajutorul descendenților zeilor. Toți voiau să recupereze ceea ce le aparținuse zeilor din Olimp.

De cum s-au îmbarcat, argonauții și-au ales un conducător într-o manieră democratică. A fost preferat Heracles, cel mai puternic dintre toți, însă el a refuzat însărcinarea. A spus că onoarea îi aparținea numai lui Iason, inițiatorul expediției. Corabia a ieșit iute din portul Pangasai și a ocolit peninsula Magnesia. După câteva aventuri neprimejdioase, echipajul a ajuns la peninsula Capidagi, care este legată de continent printr-o fâșie de pământ. Acolo trăia poporul dolion, al cărui tânăr rege, Cyzicus, le-a cerut argonauților să-și lege corabia în portul din golful Chytos – părând să uite să-i avertizeze despre uriașii cu șase brațe care trăiau și ei acolo. Argonauții, care nu bănuiau nimic, au urcat pe un munte din apropiere să se orienteze. Numai Heracles și alți câțiva oameni au rămas să păzească corabia Argo. Monștrii cu șase brațe au atacat imediat vasul, fără să ia seama însă la Heracles, care i-a văzut apropiindu-se și a omorât câțiva dintre ei cu săgețile sale înainte chiar ca lupta să înceapă. În timp, ceilalți argonauți

s-au întors și, mulțumită talentelor lor deosebite, i-au măcelărit pe atacatori. Apollonius scrie despre acești uriași: „Corpul lor are trei perechi de brațe viguroase, asemănătoare cu labele animalelor. Prima pereche este prinsă de umerii lor diformi, a doua și a treia pereche pornindu-le din șoldurile oribile...”²²

Uriași? Simpla imaginație a unui povestitor? În literatura antică a străbunilor noștri, asemenea ființe nu sunt neobișnuite. Orice cititor al Bibliei își va aminti de lupta dintre David și Goliat. Iar în Geneză se spune: „Erau uriași pe pământ în acele vremuri, și, după aceea, când fiii Domnului s-au însoțit cu fiicele oamenilor și le-au născut ele copii...”²³ Alte pasaje din Biblie care vorbesc despre uriași sunt *Deuteronomul* 3:3-11; *Iosua* 12:4; *Cartea întâi a Cronicilor* 20:4-5; *Cartea a doua a lui Samuel* 1:16. Și în cartea profetului Enoch există o descriere extinsă a uriașilor. În capitolul 14, se poate citi: „De ce ați făcut asemenea copiilor pământului și i-ați născut pe fiii uriașilor?”²⁴

În Apocriifa lui Baruch, găsim chiar și numere: „Cel Prea Înalt a dat potopul pe pământ și a stărpit toată carnea și pe cei 4 090 000 de uriași”.²⁵ Acest fapt este confirmat în *Kebra Negest*, povestea regiilor Etiopiei:

Însă acele fiice ale lui Cain, cu care îngerii se dedaseră la fapte indecente, au rămas gravide, dar nu au putut naște și au murit. Iar, dintre copiii din pântecul lor, unii au murit, iar alții au ieșit spintecând trupurile mamelor lor... înaintând în vârstă și crescând, aceștia au devenit uriași.²⁶

În cărțile cuprinzând „istorisirile evreilor din timpuri străvechi”²⁷ se poate citi chiar și despre diferitele rase ale acestor uriași. Erau „emiții” sau „cei înfricoșători”, apoi „refaiții” sau „gargantuani”; erau „giborimii” sau „cei puternici”; „samsuniții” sau „cei vicleni” și, în sfârșit, erau „avizii” sau „cei neprielnici” și „nefilimii” sau „jefuitorii”. Iar Cartea Eschimoșilor este cât se poate de sigură în această privință: „În vremurile acelea, pe pământ trăiau uriași.”²⁸

Aș putea continua să tot citez asemenea pasaje, însă aș prefera să nu repet materiale din cărți anterioare. Au fost descoperite și oase de uriași, cu toate că unii antropologi încearcă în continuare să insiste că sunt oase de gorilă.²⁹ În anul 1936, antropologul german Larson Kohl a descoperit oasele unor oameni uriași pe malurile lacului Elyasi din Africa Centrală. Paleontologii germani Gustav von Königsberg și Franz Weidenreich au fost surprinși când au descoperit mai multe oase de uriași în farmacii din Hong Kong, în anul 1941. Descoperirea a fost publicată și documentată științific în raportul Societății Americane de Etnologie pe anul 1944.

La circa 6 km de Safita, Siria, arheologii au scos la lumină topoare care nu puteau fi folosite decât de oameni cu mâini uriașe. Uneltele din piatră care au ieșit la iveală la Ain Fritissa (estul Marocului), măsurând 32 x 22 cm, trebuie să fi aparținut de asemenea unor oameni puternici. Dacă puteau să mânuiască asemenea unelte, care cântăresc până la 4,3 kg, trebuie să fi avut peste 4 m înălțime. Descoperirile unor schelete de uriași în Java, în sudul Chinei și în Transvaal (Africa de Sud) sunt bine cunoscute din literatura de specialitate. Atât profesorul Weidenreich,³⁰ cât și profesorul Saurat³¹ și-au documentat meticolos cercetările științifice pe tema uriașilor. Fostul reprezentant francez din cadrul Societății de Preistorie, dr. Louis Burckhalter, a scris în ediția din 1950 a *Revue du Musée de Beyrouth*: „Vrem să fie limpede că existența oamenilor uriași [în vremuri preistorice] trebuie să fie considerată un fapt cert din punct de vedere științific“.

Legenda lui Gilgamesh, din Sumeria, vorbește de asemenea despre uriași, ca și lucrarea mayașă *Popol Vuh* de la celălalt capăt al lumii. Miturile nordice și germanice sunt și ele populate de giganți. Atunci, de ce ar fi avut lumea antică atât de multe povești despre ființe care nu au existat niciodată?

În lumea legendelor grecești, întâlnim uriași nu numai în *Argonautica*, ci și în legenda ulterioară a lui Odiseu, care a purtat un război împotriva lor. Se presupune că aceste personaje cu staturi impresionante au reprezentat fructul împreunării sexuale dintre oameni și zei. Am motive întemeiate să

Imaginea 1. Templul Gigantia de pe insula mediteraneeană Gozo, de dată necunoscută.

Imaginea 2. Cine sau ce a deplasat această piatră de peste 21 m? Uriași? Templul Gigantia de pe insula Gozo.

cred că exact aceiași uriași au fost responsabili și de ridicarea imenselor construcții megalitice care îi intrigă pe arheologi, cum ar fi cele de pe micile insule Malta și Gozo. Ruinele impresionante ale unui templu de pe aceasta din urmă poartă încă numele de „Gigantia“ (vezi imaginile 1 și 2).

Argo și-a continuat călătoria fără alte primejdii importante, cu excepția unui zeu al mării, Glaucos, care a tâșnit la suprafața apei asemenea unui submarin venit din adâncuri. El le-a adus argonauților un mesaj din partea lui Zeus, destinat lui Heracles și iubitului său, Hylas. Pe urmă, Glaucos s-a scufundat rapid și a dispărut în adâncuri. În jurul lui, apa s-a învârtit în nenumărate spirale și s-a revărsat peste corabie.

În Salmydessos, argonauții s-au întâlnit cu un bătrân rege, care putea până în slava cerurilor și murea de foame. Numele bietului om era Phineus. El avea darul profeției și, în mod evident, divulgase prea multe dintre planurile zeilor. Pedepsa pe care i-o hărăziseră a fost una ciudată: de câte ori Phineus voia să mănânce ceva, din înaltul cerului se repezeau două ființe inaripate, care îi smulgeau mâncarea. Tot ce nu puteau să-i smulgă acopereau cu excrementele lor, astfel încât să duhnească și să nu se poată mânca. La sosirea argonauților, bătrânul aproape că nu mai avea putere să se miște. El i-a rugat pe argonauți să-l ajute și le-a promis să-i răsplătească, avertizându-i la apropierea primejdiilor. Nu a tuturor primejdiilor, însă, pentru că Phineus bănuia că zeii tocmai așa ceva nu doreau. Argonauților li s-a făcut milă de el și au pregătit, pentru ei și pentru regele împuțit, un festin somptuos. Exact când regele era pe cale să mănânce, creaturi inaripate - harpiile - venite din seninul cerului, s-au repezit la mâncare. Dar, de această dată, lucrurile s-au sfârșit altfel. Doi dintre argonauți aveau meșteșugul zborului și le-au urmărit pe harpii în aer. Argonauții aeropurtați s-au întors curând și i-au spus regelui că nu mai avea de ce să se teamă de harpii. Le urmăriseră îndeaproape și ar fi putut foarte bine să le ucidă, dar zeița Iris le poruncise să le cruțe, pentru că erau „câinii lui Zeus“.

Pure invenții și povești de adormit copiii, te-ai simți tentat să spui. Cineva se ridică la suprafața mării și face vârtejuri în

apă, doi argonauți decolează spre înaltul cerului cu o viteză incredibilă și Zeus, părintele zeilor, are câini zburători. Însă acesta este doar începutul modest al unei povești științifico-fantastice enigmatice, din vremuri străvechi. Iar lucrurile se încurcă și mai mult!

Regele, care mirosea de-acum foarte frumos și putea în sfârșit să mănânce în pace, și-a respectat promisiunea și le-a spus argonauților care erau câteva dintre primejdiile iminente. Le-a descris calea către Colchis, ce li se așternea acum înaintea, și i-a avertizat mai ales în legătură cu doi pereți stâncoși care se deschideau și se închideau asemenea porților, zdrobind orice ambarcațiune care nu trecea printre ei prin locul și la timpul potrivit. Bătrânul rege i-a avertizat să ia cu ei un porumbel și să-l lase liber prin deschiderea dintre pereții stâncoși. Apollonius ne spune:

Acum, au pătruns în vuietul Bosforului înspumat. Valurile se înălțau asemenea dealurilor, amenințând să se spargă de corabie, adeseori ajungând până deasupra norilor. Nimeni nu a crezut că vor scăpa cu viață... dar, oricât de înfricoșătoare ar fi valurile, se îmblânzesc atunci când cârma este ținută de un pilot dibace...³²

Cuvântul „pilot“ nu este invenția mea. Apare în traducerea din 1779 a lucrării lui Apollonius. Regele le descrieseră argonauților drumul până în cel mai mărunț detaliu. În mod evident, cunoștea fiecare golf și fiecare munte, precum și numele țării și ale conducătorilor lor. Fapt cât se poate de ciudat, regele se referă de două ori la primejdia reprezentată de amazoane:

Pe urmă, veți ajunge la tărâmurile lui Doan și la cetățile amazoanelor... Nicio clipă să nu vă treacă prin minte să vă opriți la țărni într-un loc pustiu, unde o să vă fie greu să scăpați de păsările cele mai nerușinate, care dau târcoale insulei în stoluri mari. Aici, conducătorii amazoanelor... au ridicat un templu închinat zeului lor...³³